

zważywszy: po 1sze na to stopniowe a naturalne zmniejszanie się wydatków rzeczywistych na zarząd; po 2gie zważywszy, że rzeczywiste wydatki na zarząd wynosiły w 1887 roku 16.120 zł., mniej przeto o 731 zł. niż rząd preliminuje na rok 1889; po 3cie zważywszy, że w tej rubryce wydatków zawarte wydatki na potrzeby kancelaryjne, wynosiły rzeczywiście w 1886 roku 1.521 zł., w 1887 roku 1.064 zł. mniej o 822 zł. niż rząd preliminuje na rok 1889 wydatki na potrzeby kancelaryjne w kwocie 1.886 zł. w szczegółowym obrachowaniu wydatków tej rubryki; z tych powodów komisya sądzi, że kwota 16.120 zł., którą wynosiły rzeczywiste wydatki w 1887 roku, zaokrąglona jeszcze na 16.200 zł., będzie dostateczną na wydatki na zarząd funduszem indemnizacyjnym wschodnio galicyjskim i wnosi:

1sze *Wydatki na zarząd* 16.200 zł.
mniej o 651 zł. niż preliminowano na rok 1888.

Co do 2giej pozycyi wydatków to jest co do wydatku na spłatę obligacyj wylosowanych. Według planu losowania i umarzania obligacyj, wylosować należy obligacyj indemnizacyjnych wschodnio galicyjskich w drugim półroczu 1888 roku za sumę 1,062.000 zł. m. k., które będą płatne 1 maja 1889 roku, zaś w pierwszym półroczu 1889 roku należy wylosować obligacyj wschodnio galicyjskich za sumę 1,121.000 zł. m. k. a wypłacić je 1 listopada 1889 roku. Przeto razem przypada do wypłaty w 1889 roku obligacyj indemnizacyjnych wschodnio galicyjskich za sumę 2,183.000 zł. m. k. czyli za 2,292.915 zł. w. a. Ponieważ suma przypadająca do wypłaty za obligacye wylosowane w roku budżetowym, wystarcza zwykle także do wypłaty za obligacye wylosowane w latach dawniejszych a przedłożone do wypłaty w roku budżetowym, albowiem z obligacyj wylosowanych w tymże roku znaczną znów ilość nieprzedłożą do wypłaty w ciągu tego roku budżetowego: z tych powodów komisya budżetowa, zgodnie z projektem rządowym, wnosi:

2. *Spłata kapitału przez losowanie obligacyj* 2,292.915 zł.
przeto więcej o 124.665 zł. w. a. niż wyznaczono na ten wydatek w budżecie na 1888 a więcej o 253.679 zł. w. a. niż wydano rzeczywiście w 1887 roku na spłatę wylosowanych obligacyj indemn. wschodnio galicyjskich, a to z powodu, że według planu losowania co rok za większą sumę losuje się i umarza obligacyj indemnizacyjnych a natomiast zmniejsza się suma za kupony od obligacyj jeszcze nie wylosowanych.

Co do 3ciej pozycyi, komisya budżetowa zgodnie z projektem rządowym nic nie wyznacza na kwoty wyrównawcze w kapitale i w rentach, gdyż po pokryciu obligacyami indemnizacyjnymi reszty kapitałów zlikwidowanych, nieprzewiduje zarząd funduszem przyrostu w kapitałach indemnizowanych ani jakichkolwiek obrachunków między funduszem indemnizacyjnym a indemnizowanymi.

Co do 4tej pozycyi to jest co do wydatku na zapłatę renty dla uprawnionych czyli na wypłatę za kupony od obligacyj indemnizacyjnych niewylosowanych. Obligacyj indemnizacyjnych wschodnio galicyjskich niewylosowanych jest jeszcze teraz na początku października 1888 roku za sumę 26,097.361 zł. 50 ct. w. a., zaś 5% od tej sumy t. j. należytość za kupony, które zapadną w 1889 roku, wynosi 1,304.868 zł. w. a. Suma ta wystarczy, jak zwykle wystarcza, do wypłaty także za kupony zapadłe w pięciu latach poprzednich a przedłożone do wypłaty dopiero w 1889 roku, gdyż znów nie wszystkie kupony zapadłe w 1889 roku, będą przedłożone do wypłaty w ciągu tegoż roku. Komisya więc wnosi, zgodnie z projektem rządowym:

4. *Renty dla uprawnionych* 1,304.868 zł.
mniej o 126.326 zł. w. a. niż wyznaczono w budżecie na 1888, a mniej o 152.791 zł. w. a. niż wydano rzeczywiście w 1887 roku na wypłatę za kupony od obligacyj jeszcze wówczas niewylosowanych, których ilość, a przeto i należność za kupony od nich, zmniejsza się corocznie w postępie progresywnym.

Co do 5tej pozycji wydatków. Na zaliczki dawane urzędnikom na płace etatowe, o ile zaliczki te przypadają do zwrotu dopiero w latach następnych a nie w roku budżetowym oraz na zwrot kwot mylnie pobranych w latach poprzednich, preliniuje rząd na podstawie przeciętnego wydatku z trzech lat ostatnich 1.200 zł. w. a., a komisya zgodnie z tym wnioskiem wnosi:

5. Na zaliczki zwrotne w latach późniejszych 1.200 zł.
mniej o 2.000 zł. niż wyznaczono na ten wydatek w budżecie na r. 1888, lecz więcej o 940 zł. niż wydano rzeczywiście w tej rubryce w r. 1887.

Co do 6tej pozycji. Na wydatki rozmaite to jest na zwrot nadpłaconych kapitałów lub odsetek i inne, preliniuje rząd w przedłożonym projekcie budżetu 135 zł. w. a. na podstawie rzeczywistego wydatku w latach poprzednich (w 1886 roku wynosiły rzeczywiście wydatki w tej rubryce 116 zł. a w 1887 r. 131 zł. jak wykazały zamknięcia rachunków). Komisya zgodnie z tym wnioskiem wnosi:

6. Wydatki rozmaite 135 zł.

Ogół więc wydatków w funduszu indemnizacyjnego wschodnio galicyjskiego w 1889 roku obrachowała komisya według powyższych wniosków w sześciu pozycjach na 3,615.318 zł. w. a. przeto mniej tylko o 651 zł. w. a. niż rząd obliczył te wydatki w przedłożonym projekcie, a mniej o 4.327 zł. niż obliczono ogół wydatków tegoż funduszu w budżecie na 1888; ale więcej o 84.597 zł. w. a. niż wynosiły rzeczywiście wydatki tego funduszu w 1887 roku.

Dochody funduszu indemnizacyjnego wschodnio galicyjskiego w 1889 roku, przeznaczone na pokrycie wyżej wymienionych wydatków, obrachował rząd w przedłożonym projekcie budżetu, jak następuje:

I. Od obowiązanych.

1. Wpłata kapitałów	3.500 zł.
2. Wpłata rent	503 „
3. Odsetki za zwłokę i inne dochody	9.648 „

II. Dochody własne.

4. Odsetki od obligacyj będących własnością funduszu	40.010 „
5. Dochód za sprzedane własne obligacye	29.100 „
6. Dochód za wylosowane własne obligacye	61.443 „

III. Dochód ze zwrotu zaliczek.

7. Zwrócone zaliczki	2.800 „
--------------------------------	---------

IV. Od kraju.

8. Dodatek indemnizacyjny do podatków	2,038.857 „
---	-------------

V. Z skarbu państwa.

9. Subwencya z skarbu państwa	1,430.108 „
razem dochody	<u>3,615.969 zł.</u>

Ponieważ ogół dochodów funduszu indem. wschod. gal. wyznaczonych w budżecie uchwalonym na 1888 do pokrycia wydatków funduszu indem. wchod. gal. wynosił 3,619.645 zł., przeto był większy o 3.676 zł. w. a. od ogółu dochodów tegoż funduszu obliczonych przez rząd w projekcie budżetu na rok 1889.

Przedewszystkiem zwrócić winna komisya budżetowa uwagę Wysokiego Sejmu, iż w tym rządowym projekcie budżetu dochodów funduszu indem. wschod. gal. na r. 1889, a także w projektach budżetu funduszu indem. zachodnio gal. i krak. nie ma pozycji dochodu z oprocentowania zapasu kasowego, który istnieje we wszystkich trzech funduszach, a Wysoki Sejm roztrząsając w Grudniu r. z. sprawozdanie komisji budżetowej o zamknięciu rachunków inde-

mnizacyjnych za rok 1886, uchwalił, na wniosek naszej komisji, następujące wezwanie do rządu „Wzywa się c. k. rząd, aby reszty kasowe i zapasy kasowe funduszków indemnizacyjnych umieszczać polecił dyrekcji funduszków indemnizacyjnych na procent w kasie państwa lub też na rachunek bieżący w bankach i aby dochód z tego oprocentowania zapasów kasowych zapisywano w rubryce dochodów odnośnego funduszu indemnizacyjnego“. Temu słusznemu żądaniu Sejmu: nie stało się dotychczas zadość jak okazuje przedłożony projekt budżetu na 1889, a nie stało się zaś zadość z powodu, iż rząd nie odpowiedział jeszcze na powyższe wezwanie Sejmu. Zaś komisja budżetowa nie mając jeszcze zamknięcia rachunków indemnizacyjnych za rok 1887, i nie wiedząc jaki pozostał zapas kasowy z końcem roku 1887, a tem mniej nie mogąc przybliżenie obliczyć jaki zapas jest teraz, nie może także obliczyć nawet przybliżenie dochodu z oprocentowania zapasu i wstawić tej pozycji dochodów w budżet na 1889, ograniczyć się tylko musi do wniosku, aby Wysoki Sejm uchwalił powtórnie powyżej przytoczone wezwanie do rządu. Przeto komisja wnosi: Wysoki Sejm uchwalić raczy:

„Wzywa się c. k. Rząd, aby polecił dyrekcji funduszków indemnizacyjnych, iżby zapasy kasowe tych funduszków umieszczała na procent w kasie państwa albo też na rachunek bieżący w bankach, i aby dochód z tego oprocentowania zapasów kasowych zapisywano w rubryce dochodów odnośnego funduszu indemnizacyjnego“.

Następnie komisja budżetowa proponuje, aby przyjąć wnioski rządowe co do trzech pierwszych pozycji dochodów i wnosi:

1. Wpłata kapitałów	3.500 zł.
2. Wpłata rent	503 „
3. Odsetki za zwłokę i inne dochody	9.648 „

Co do 4tej pozycji dochodów t. j. co do dochodu z odsetek od obligacyj indemnizacyjnych będących własnością funduszu, komisja budżetowa zważywszy, że fundusz indemnizacyjny wschodnio galicyjski posiadał w swoim majątku z końcem maja 1888 roku (już po wylosowaniu w maju 1888 r. części obligacyj będących jego własnością) obligacyj indemnizacyjnych za sumę 762.110 zł m. k. czyli za 800.215 zł. 50 ct. w. a., od której to sumy 5% t. j. należytość za kupony zapaść mające w 1889 roku, wynosi 40.010 zł.; powtóre zważywszy, że chociaż fundusz nie wypłaci tych kuponów sam sobie, ale je zniszczy, jak zwykle, o tyle więc zmniejszy wydatek swój na wypłatę kuponów; wreszcie zważywszy, że w dziale wydatków budżetu na 1889 rok zamieściliśmy całą sumę potrzebną na wypłatę wszystkich kuponów mających zapaść w 1889 r., a więc także na wypłatę kuponów od własnych obligacyj; przeto w dziale dochodów należy zamieścić kwotę równającą się wartości kuponów od obligacyj własnych; — z tych powodów komisja, zgodnie z projektem rządowym, wnosi:

4. Odsetki od obligacyj indemnizacyjnych będących własnością funduszu . . . 40.010 zł.

W 5ej pozycji dochodów t. j. pozycji dochodu ze sprzedaży obligacyj będących własnością funduszu, zaproponował rząd wstawić kwotę 29.100 zł., aby dyrekcja funduszków indem. była upoważnioną dla pokrycia wydatków funduszu, do sprzedaży za tę sumę obligacyj indem. będących własnością funduszu wschodnio gal. Jakkolwiek komisja sądzi, iż dochody w innych pozycjach, mianowicie w pozycji 8ej, będą większe niż w budżecie obliczono i nie będzie może potrzeba sprzedawać obligacyj będących własnością funduszu, tak jak niepotrzeba było sięgać do tego źródła dochodu w parę poprzednich latach, chociaż je budżet otworzył; jednak komisja pragnąc, aby dyrekcja funduszków mogła użyć w razie potrzeby, dochodu także z tego źródła dla pokrycia wszystkich wydatków funduszu w 1889 roku; a nadto zważywszy, że w 1886 roku, za sumę 107.879 zł. zebraną z bieżących dochodów funduszu, zakupiono obligacje indemnizacyjne powiększając niemi kapitał będący własnością funduszu, zaś nie leży w interesie kraju gromadzenie w funduszu indemnizacyjnym kapitału większego niż potrzeba do uczynienia zadość

wszystkim zobowiązaniom funduszu; — z tych powodów komisya budżetowa, zgodnie z projektem rządowym wnosi:

5. *Za sprzedaną część obligacyj będących własnością funduszu* 29.100 zł.

Co do 6ej pozycji dochodów. Dochód z wylosowania w ciągu roku budżetowego obligacyj będących własnością funduszu obliczono w rządowym projekcie budżetu na 61.443 zł. na podstawie przeciętnego dochodu rzeczywistego z tego źródła w trzech latach ostatnich, z których jest zamknięcie rachunków. Komisya sądzi, że właściwą podstawą do obliczenia tego dochodu zawisłego od losu, byłoby obrachowanie z dłuższego szeregu lat jaki procent obligacyj bywa wylosowywany przecięciowo corocznie z zapasu obligacyj będących własnością funduszu. Jednak tak na podstawie przyjętej przez rząd jak i na tej procentowej podstawie powyżej wskazanej, wysnutej z lat przeszłych, obliczony przybliżony dochód na lata przyszłe, byłyby w zasadzie za nisko obrachowany, gdyż według planu losowania obligacyj indemnizacyjnych, wylosowaną będzie corocznie coraz większa ilość obligacyj. Ale komisya budżetowa niechcąc dochodów, a mianowicie dochodu zależnego od losu, prelininować za wysoko, wnosi, zgodnie z projektem rządowym:

6. *Dochód z wylosowania obligacyj indemnizacyjnych będących własnością funduszu* 61.443 zł.

Co do 7. pozycji. Dochód ze zwrotu zaliczek danych w latach poprzednich, obrachował rząd na podstawie przeciętnego rzeczywistego dochodu w latach ostatnich, na 2 800 zł., a komisya zgodnie z tem obrachowaniem wnosi:

7. *Zwrot zaliczek danych w latach poprzednich* 2.800 zł.

Co do 8ej pozycji. Większą połowę wszystkich dochodów funduszu stanowi zawsze zasiłek od kraju to jest dochód z dodatku indemnizacyjnego do podatków. W projekcie budżetu przedłożonym Sejmowi rząd proponuje, aby dodatek indemnizacyjny pobierać w 1889 roku w całej Galicyi z wyjątkiem Krakowskiego, w takiej samej wysokości jak Sejm uchwalił na r. 1888, to jest w wysokości 27 centów do każdego złotego całej należności podatków bezpośrednich; albowiem dla pokrycia wydatków funduszu indemnizacyjnego wschod. gal., potrzeba jeszcze, oprócz dochodu ze wszystkich innych źródeł, aby zasiłek od kraju to jest dochód z dodatku indemnizacyjnego przyniósł 2,038.857 zł., a sumę tę przynieść może, wedle obrachowania rządowego, dodatek pobierany w wysokości 27 centów do każdego złotego pobranego w podatkach bezpośrednich. Obrachowanie to swoje oparł rząd na podstawie podatków rozpisanych na r. 1887. Komisya, sądzi, że suma podatków bezpośrednich rozpisanych na r. 1889, to jest rzeczywista podstawa poboru dodatku indemnizacyjnego w 1889, będzie większą niż suma podatków bezpośrednich rozpisanych na 1887, na której to podstawie rząd obliczył przybliżenie dochód z dodatku na 1889, albowiem podatki gruntowy i dochodowy wzrastają ciągle. Jednak komisya zważywszy po 1sze, że wskutek licznych klęsk elementarnych mianowicie powodzi, gradów, pożarów, które dotknęły kraj nasz w roku bieżącym, nastąpią zapewne w wielu miejscowościach opusty w podatkach a przeto i w dodatku indemnizacyjnym; zważywszy po 2ie, iż Sejm na wniosek komisji budżetowej zniżył stopę poboru dodatku indemnizacyjnego w 1887 roku z 30 na 28 centów a na rok 1888 z 28 na 27 centów, a niemamy jeszcze zamknięcia rachunków indemnizacyjnych z obu tych lat, któreby nam wykazały istotny dochód z dodatku indemnizacyjnego w tych latach przy znížonej stopie poboru dodatku a powiększonej podstawie jego poboru; po 3ie zważywszy, że nie mając zamknięcia rachunków indemnizacyjnych za rok 1887, którego, z powodu wcześniejszego niż zwykle zwołania Sejmu, do dziś dnia rząd nie przedłożył, komisya nie ma lepszej podstawy do obliczenia dochodu z dodatku indemnizacyjnego, niż ta na której rząd oparł swoje obrachowanie. — Z tych wszystkich powodów komisya zgodzić się musi na propozycję rządową, aby dodatek indemnizacyjny w 1889 roku pobierany był w wysokości 27 centów do każdego złotego całej należności podatków bezpośrednich i odpowiedni wniosek prze-

dłóży Wys. Sejmowi do uchwały w miejscu właściwem przy końcu sprawozdania o budżetach obu funduszów indemnizacyjnych a tu wnosi:

8. *Dodatek indemnizacyjny do podatków* 2,038.857 zł.

Pozycyą 9tą dochodów stanowi subwencya roczna wypłacana z skarbu państwa w sumie 2,625.000 zł. w. a. łącznie dla obu funduszów indemnizacyjnych wschodnio gal. i zachodnio gal. Przy układaniu budżetu projektuje się taki rozdział tej łącznej subwencji między oba fundusze, jaki wówczas zdaje się najodpowiedniejszy temu celowi, iżby wszystkie przewidywane wydatki były pokryte; zaś później subwencya ta rozdziela się w taki sposób, aby zaspokoić rzeczywiste wydatki obu funduszów. Komisya budżetowa z powodu wyżej wskazanego zgadza się na zaprojektowany przez rząd rozdział tej łącznej subwencji, aby w budżet dochodów funduszu indemnizacyjnego wschod. gal. wstawić 1,430.108 zł. a resztę z subwencji 1,194.892 zł. w budżet dochodów funduszu indemn. zach. gal. i wnosi:

9. *Z subwencji dawanej z skarbu państwa* 1.430.108 zł.

Przeto ogół dochodów funduszu indemnizacyjnego wschodnio galicyjskiego w 1889 roku wynosiłby, według wniosków komisji budżetowej w 9 powyższych pozycjach sumę 3,615.969 zł. większą tylko o 651 zł. od ogółu wydatków tegoż funduszu w 1889 roku, obliczonych powyżej na 3,615 318 zł. a mniejszą o 3.676 zł. od sumy, którą wynosił ogół dochodów tegoż funduszu preliminowanych na rok 1888. Lecz ogół rzeczywistych dochodów funduszu indemnizacyjnego wschodnio galicyjskiego w 1886 roku, z którego mamy sprawdzone zamknięcie rachunków, był mniejszy o 24.022 zł. od ogółu dochodów tegoż funduszu preliminowanych powyżej na 1889, bo wynosił 3,591.947 zł., a suma ta wystarczyła dla zaspokojenia wszystkich wydatków funduszu indemnizacyjnego wschodnio galicyjskiego w owym roku tak, iż nie potrzeba było nawet sięgnąć do jednego źródła dochodu przyzwolonego budżetem, to jest do dochodu ze sprzedaży części własnych obligacyj; a nawet z bieżących dochodów roku użyto 107.879 zł. na zakupno obligacyj, które przeniesiono do majątku funduszu.

W przedłożonym projekcie budżetu wydatków i dochodów funduszu indemnizacyjnego zachodnio galicyjskiego, obrachował rząd wydatki jak następuje:

1. Wydatki na zarząd	8.044 zł.
2. Spłata kapitału przez losowanie obligacyj	1,285.200 „
3. Kwoty wyrównawcze: a) w kapitale	— „
b) w rentach	— „
4. Renty dla uprawnionych	774.263 „
5. Zaliczki zwrotne	350 „
6. Wydatki rozmaite	100 „
Ogół wydatków	2,067.957 zł.

Ponieważ wydatki funduszu indemnizacyjnego zachodnio galicyjskiego uchwalone przez Sejm w budżecie na rok 1888, wynosiły ogółem 2,069.576 zł., przeto ogół wydatków tegoż funduszu obrachowanych przez rząd w projekcie budżetu na r. 1889 byłby mniejszy o 1.619 zł. od ogółu wydatków uchwalonych na r. 1888, ale większy o 45.843 zł. od ogółu rzeczywistych wydatków tegoż funduszu w 1887 roku, które wynosiły 2,023.733 zł. Wprawdzie ogół wydatków rzeczywistych funduszu indemnizacyjnego zachodnio galicyjskiego w r. 1886 wynosił 2,164.700 zł. ale to tylko z tego powodu, iż w ogół wydatków rzeczywistych wpisano sumę 141.434 zł., za

którą zakupiono obligacje indemnizacyjne na własność funduszu i zakupione przeniesiono do majątku, zaś kwotę potrzebną na to wzięto z bieżących dochodów funduszu.

Pozycję 1szą wydatków to jest wydatki na zarząd funduszem uzasadnił rząd szczegółowym obrachowaniem dołączonym do przedłożonego projektu budżetu. Lecz komisya budżetowa z tych samych powodów, które przytoczyła wyżej przy tej samej pozycji wydatków funduszu indemnizacyjnego wschodnio galicyjskiego, sądzi pozycję tę za wysoko preliminowaną; między innymi za wysoko preliminowany wydatek na potrzeby kancelaryjne obrachowany na 1.028 zł. (gdy istotnie wynosił w r. 1886 830 zł., a w r. 1887 577 zł.) i wydatki na zarząd obrachowuje na zasadzie rzeczywistego wydatku w 1887 roku na sumę 7.681 zł., przeto wnosi:

1. *Wydatki na zarząd* 7.681 zł.
mniej o 363 zł. niż wyznaczył Sejm w budżecie na r. 1888 na wydatki na zarząd, które się corocznie zmniejszają.

Co do 2ej pozycji wydatków. Według planu losowania i umarzania obligacyj indemnizacyjnych zachodnio galicyjskich, wylosować należy w listopadzie 1888 roku obligacyj za sumę 612.000 zł. m. k., które będą płatne 1 maja 1889 roku; zaś należy wylosować w 1szem półroczu 1889 roku obligacyj także za 612.000 zł. m. k., które będą płatne w listopadzie r. b. czyli razem należy wylosować obligacyj indemnizacyjnych zachodnio galicyjskich za 1,224.000 zł. m. k. czyli za 1,285.200 zł. w. a., które będą płatne w roku 1889. Wprawdzie trzeba jeszcze wypłacać za obligacje wylosowane w latach poprzednich a nieprzedłożone jeszcze dotychczas do wypłaty; jednak z powodów przytoczonych przy tej samej pozycji wydatków funduszu indemnizacyjnego wschodnio galicyjskiego, wystarczy na wypłatę za obligacje przedłożone w 1889 r. suma powyżej przytoczona 1,285.200 zł. w. a. i komisya, zgodnie z rządowym projektem budżetu, wnosi:

2. *Splata kapitału przez losowanie obligacyj* 1,285.200 zł.
więcej o 71.400 zł. niż uchwalono na ten wydatek w budżecie na 1888 rok.

W pozycji 3ciej wydatków, komisya zgodnie z projektem rządowym, nic nie preliminuje na kwoty wyrównawcze w kapitale i w rentach, z przyczyny wyrażonej przy rozstrzysaniu tej pozycji wydatków funduszu indem. wschod. gal.

Co do 4tej pozycji wydatków. Komisya budżetowa zważywszy, iż obecnie w październiku 1888 roku jest jeszcze obligacyj indemnizacyjnych zachodnio galicyjskich niewylosowanych za sumę 15,485.274 zł. w. a., od której to sumy na zapłacenie w 1889 roku 5%, to jest na wypłatę kuponów od niewylosowanych obligacyj potrzeba 774.263 zł.; przeto komisya zgodnie z propozycją rządową wnosi:

4. *Renty dla uprawnionych* 774.263 zł.
mniej o 72.869 zł. niż uchwalono na ten wydatek w budżecie na rok 1888.

W pozycji 5tej na zaliczki zwrotne, o ile przypadają do zwrotu w latach następnym, preliminował rząd 350 zł. Komisya zgodnie z tą propozycją opartą na przeciętnym wydatku w trzech latach ostatnich, wnosi:

5. *Na zaliczki zwrotne w latach późniejszych* 350 zł.

W pozycji 6tej komisya zgodnie z rządowym projektem budżetu wnosi:

6. *Wydatki rozmaite* 100 zł.

Ogół wydatków funduszu indem. zachodnio galicyjskiego w 1889 roku według wniosków komisji w powyższych sześciu pozycjach wynosi 2,067.594 zł.
mniej tylko o 363 zł. niż rząd obrachował te wydatki w swoim projekcie budżetu, a mniej o 1.982 zł. niż wynosił ogół wydatków funduszu indem. zach. gal. uchwalonych przez Sejm w budżecie na 1888, lecz więcej o 43.861 zł. niż wynosił ogół rzeczywistych wydatków tegoż funduszu w 1887 roku, a mniej o 97.106 zł. niż wynosił ogół wydatków rzeczywistych w 1886 roku,

w którym jednak w poczet wydatków zapisano sumę 165.044 zł. użytą dla zakupu obligacji na własność funduszu i przeniesioną do majątku funduszeowego a wziętą z dochodów bieżących funduszu i z jego zapasu kasowego.

Dochody funduszu indemnizacyjnego zachodnio galicyjskiego w 1889 roku obrachowano w rządowym projekcie budżetu na ów rok jak następuje :

I. Od obowiązanych.

1. Wpłata kapitałów	927 zł.
2. Wpłata rent	172 „
3. Odsetki za zwłokę i inne dochody	4.387 „

II. Własne dochody.

4. Odsetki od obligacji będących własnością funduszu	29.313 „
5. Dochód z wylosowania obligacji indemnizacyjnych	34.278 „
6. Dochód ze sprzedaży obligacji będących własnością funduszu	55.000 „

III. Dochód ze zwrotu zaliczek.

7. Zaliczki zwrócone	447 „
--------------------------------	-------

IV. Od kraju.

8. Dodatek indemnizacyjny do podatków	748.541 „
---	-----------

V. Z skarbu państwa.

9. Subwencja z skarbu państwa	1.194.892 „
---	-------------

Ogół dochodów 2.067.957 zł.

W projekcie więc budżetu funduszu indem. zach. gal. na 1889 r. obrachował rząd dochody funduszu niżej o 43.518 zł. niż wynosił ogół dochodów tegoż funduszu uchwalonych na rok 1888 w sumie 2,111.475 zł., ale wyżej o 11.421 zł. niż wynosił ogół dochodów rzeczywistych tego funduszu w 1887 r., zaś niżej o 71.706 zł. niż wynosił ogół dochodów rzeczywistych tegoż funduszu w roku 1886.

Komisja budżetowa proponuje przyjąć bez zmiany trzy pierwsze pozycje dochodów według rządowego projektu opartego na przybliżonem obrachowaniu i wnosi:

1. Wpłata kapitałów	927 zł.
2. Wpłata rent	172 „
3. Odsetki za zwłokę i inne dochody	4.387 „

Co do 4tej pozycji to jest co do dochodu z odsetek od obligacji będących własnością funduszu, posiadał ich fundusz indem. zach. gal. za 586.267 zł. w. a., a 5% od tej sumy t. j. należność za kupony, które płatne będą w 1889 roku, wynosi 29.313 zł. Przeto komisja z powodów, które przytoczyła przy tej pozycji dochodu funduszu indem. wschod. gal., a zgodnie z propozycją rządową wnosi:

4. Odsetki od obligacji będących własnością funduszu	29.313 zł.
--	------------

W 5tej pozycji dochodów preliminował rząd dochód z należności za wylosowane obligacje indemnizacyjne będące własnością funduszu, w kwocie 34.278 zł. a to na podstawie przeciętnego rzeczywistego dochodu w tej pozycji w trzech latach ostatnich. Komisja budżetowa z powodów, które przytoczyła uzasadniając wniosek swój co do tejże pozycji dochodów funduszu indem. wschod. gal., mianowicie zważając, że ilość obligacji będących teraz własnością funduszu jest prawie taka sama jak w dwóch poprzednich latach, z których wyprowadzono dochód przeciętny t. j. w 1886 i 1887, a większa jak była w 1885, zgadza się na propozycję rządową i wnosi:

5. Dochód z wylosowania obligacji indem. będących własnością funduszu	34.278 zł.
---	------------

Co do 6tej pozycji dochodów. Rząd proponuje, aby w razie gdyby dochody z innych źródeł przyniosły tylko taką sumę jaką w przybliżeniu obrachowano, upoważnić dyrekcję funduszków indem. do sprzedania z zapasu obligacyj (586.267 zł. w. a.) będących własnością funduszu, obligacyj za 55.000 zł. i kwotę tę wstawić w budżet dochodów. Komisya budżetowa zważywszy, że nie leży bynajmniej w interesie kraju zbierać w majątku funduszowym większy kapitał niż potrzeba, aby fundusz uczynił zadość wszystkim ciężącym na nim zobowiązaniom; po 2gie zważywszy, że kapitał w obligacjach będących własnością funduszu znacznie przewyższa sumę potrzebną do uczynienia zadość wszystkim zobowiązaniom, i dla tego Sejm na wniosek komisji budżetowej, wbrew nawet projektowi rządowemu, uchwalił w budżetach indemnizacyjnych na lata 1886, 1887 i 1888, raczej sprzedać część obligacyj będących własnością funduszu niż ciężej kraj opodatkować wyższym dodatkiem indemnizacyjnym, tem chętniej teraz zgadza się z propozycją rządową i wnosi:

6. *Dochód ze sprzedaży części obligacyj będących własnością funduszu* 55.000 zł.

Uczynić tu winna komisya uwagę, że chociaż w budżetach obu funduszków indemnizacyjnych na lata 1886 i 1887 Sejm wstawił znaczne sumy jako dochód ze sprzedaży części obligacyj będących własnością funduszu i upoważnił dyrekcję funduszków do sprzedania obligacyj do wysokości sum wstawionych, jeżeli tego będzie potrzeba dla pokrycia wszystkich wydatków, — jednak obligacyj tych nie sprzedano, gdyż z innych źródeł, mianowicie z dodatku indemnizacyjnego do podatków, był większy dochód niż przewidywano, chociaż Sejm, na wniosek komisji, zniżył wysokość tego dodatku.

W pozycji 7mej zamieszcza komisya na podstawie przeciętnego rzeczywistego dochodu w tej pozycji w trzech latach ostatnich, a zgodnie z projektem rządowym, kwotę 447 zł. i wnosi:

7. *Zaliczki zwrócone* 447 zł.

Co do 8mej pozycji dochodów t. j. dochodu z dodatku indemnizacyjnego do podatków, komisya budżetowa z powodów, które wyłuszczyła przy tej pozycji dochodów funduszu indem. wschod. gal., przyjąć musi propozycję rządową, aby dodatek indemnizacyjny pobierać w zachodniej części Galicyi w 1889 roku w tej samej wysokości jak pobierany jest w r. 1888, t. j. w wysokości 27 centów do każdego złotego całej należitości podatków bezpośrednich. Dochód z dodatku pobieranego w tej wysokości obrachował rząd na podstawie sprawdzonej należitości podatków bezpośrednich rozpisanych na rok 1887. Jakkolwiek komisya sądzi, że podstawa poboru dodatku indem. w 1889 roku będzie większą jak była w 1887 r., bo podatki gruntowy i dochodowy rosną; jednak zważając że w wielu miejscowościach dotkniętych licznymi w bieżącym roku klęskami elementarnymi nastąpią w 1889 roku opusty w podatkach a przeto i w dodatku indemnizacyjnym, zgadza się z obrachowaniem rządowym i wnosi:

8. *Dodatek indemnizacyjny do podatków* 748.541 zł.

mniej o 20 959 zł. niż preliminowano dochód z tego dodatku na rok 1888 i mniej o 41.335 zł. niż przyniósł rzeczywiście dodatek indemnizacyjny w 1887 roku pobierany w wysokości 28 centów do każdego złotego całej należitości podatków bezpośrednich. Wniosek do uchwały o pobieranie dodatku indemnizacyjnego w wysokości 27 centów, przedłoży komisya Wys. Sejmowi na końcu tego sprawozdania.

Co do 9tej pozycji. Z subwencji dawanej z skarbu państwa corocznie w sumie 2,625.000 zł. w. a. łącznie dla obu funduszków indem. gal., zamieściliśmy już w 9ej pozycji dochodów funduszu indem. wschod. gal. 1,430.108 zł., przeto reszta tego zasiłku w kwocie 1,194.892 zł. przypada dla funduszu zachodnio galicyjskiego i komisya wnosi:

9. *Z subwencji dawanej z skarbu państwa* 1,194.892 zł.

Ogół dochodów w funduszu indemnizacyjnym zachodnio galicyjskim w 1889 roku

preliminowanych przez komisję budżetową w powyższych dziewięciu pozycjach wynosi **2,067.957 zł.**
 Ten ogół dochodów jest większy przeto o 363 zł. od ogółu wydatków tegoż funduszu w 1889 r., które, wedle obrachowania powyżej przez komisję naszą, wynosić mają 2,067.594 zł., ale znacznie mniejszy od ogółu rzeczywistych dochodów w 1886 roku, z którego mamy sprawdzone zamknięcie rachunków.

Komisja budżetowa przedstawiwszy Wys. Sejmowi do przyjęcia według jej powyższych wniosków, budżet wydatków i dochodów na rok 1889 funduszków indemnizacyjnych wschodnio galicyjskiego i zachodnio galicyjskiego, wnosi następującą

uchwałę finansową:

Wys. Sejm uchwalić raczy:

Na pokrycie wydatków funduszu indemnizacyjnego wschodniej części Galicyi i funduszu indemnizacyjnego zachodniej części Galicyi w 1889 roku, Sejm ustanawia w tych obu częściach kraju, dodatek do wszystkich podatków bezpośrednich, po 27 centów do każdego złotego całej należności podatków bezpośrednich.

Jednak komisja budżetowa zważywszy, że wysoki Sejm zastrzegłszy swoje dotychczasowe stanowisko prawne w sprawie indemnizacyjnej, upoważnił Wydział krajowy uchwałą z dnia 29 października 1882 r. do zawarcia ugody, z zastrzeżeniem konstytucyjnego jej zatwierdzenia, z c. k. administracją państwa, w celu usunięcia sporu co do stosunków państwa do funduszków indemnizacyjnych wschodniej i zachodniej części Galicyi; po 2gie zważywszy, że jeżeli ta ugoda na warunkach uchwalonych zawartą zostanie, dochód ze skarbu państwa dla funduszków indemnizacyjnych wschodnio- i zachodnio galicyjskich będzie w 1889 roku o 200.000 zł. mniejszy niż w powyższym na r. 1889 budżecie oznaczono, a przeto, aby pokryć ogół wydatków funduszków indemnizacyjnych zachodnio- i wschodnio galicyjskich, musi być dochód od kraju, to jest dochód z dodatku indemnizacyjnego do podatków bezpośrednich w 1889 r. o 200.000 zł. większy niż w budżecie wykazano, i dodatek indemnizacyjny ustanowiony powyższą uchwałą finansową, należy, w razie przyjścia do skutku wzmiankowanej ugody, podwyższyć o dwa centy, — wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy następującą uchwałę finansową:

Dodatkowa uchwała finansowa na rok 1889.

„W razie zawarcia ugody pomiędzy c. k. administracją państwa a Wydziałem krajowym Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskim, w imieniu Reprezentacji kraju, w celu usunięcia sporu o stosunki państwa do funduszków indemnizacyjnych wschodniej i zachodniej Galicyi, i po konstytucyjnym zatwierdzeniu tej ugody, należy pobierać w r. 1889 w powiatach wschodnio- i zachodnio galicyjskich, oprócz ustanowionego uchwałą z d. dzisiejszego zwyczajnego dodatku indemnizacyjnego, dodatek indemnizacyjny nadzwyczajny po dwa centy do każdego złotego całej należności podatków bezpośrednich“.

W projekcie budżetu *funduszu indemnizacyjnego krakowskiego* na rok 1889 obrać rząd wydatki jak następuje:

1. Wydatki na zarząd	651 zł.
2. Spłata kapitału przez losowanie obligacyj	128.100 „

3. Renty dla uprawnionych	54.008 zł.
4. Zaliczki zwrotne	50 "
5. Wydatki rozmaite	50 "
Ogół wydatków	182.859 zł.

przeto mniej o 1.966 zł niż wynosiły ogółem wydatki tegoż funduszu uchwalone przez Sejm w budżecie na r. 1888, a mniej o 27.781 zł. niż wynosił ogół rzeczywistych wydatków tegoż funduszu w 1887 roku; mniej zaś o 61.860 zł. od ogółu wydatków rzeczywistych tegoż funduszu w r. 1886. Ogół wydatków w r. 1886 był dlatego tak wysoki, gdyż mając nadwyżkę dochodów zakupiono za 83.951 zł. obligacyj indemnizacyjnych na własność funduszu i przeniesiono je do majątku funduszu, a sumę na ten zakup wydaną, wpisano naturalnie w dział wydatków, jak to wykazaliśmy w sprawozdaniu naszym o zamknięciu rachunków indemnizacyjnych za rok 1886.

Co do 1szej pozycji wydatków, komisya budżetowa z powodów, które wyłuszczyła przy tejże pozycji wydatków funduszu indem. wschod. gal., preliniuje na wydatki na zarząd funduszem indem. krak. kwotę równą rzeczywistemu wydatkowi w tej pozycji w 1887 roku a mniejszą o 76 zł. od preliniowanej w projekcie rządowym, i wnosi:

1. Wydatki na zarząd	575 zł.
--------------------------------	---------

Co do 2ej pozycji. Według planu losowania, należy wylosować w listopadzie 1888 r. obligacyj indemnizacyjnych krakowskich za sumę 60.000 zł. m. k., zaś w pierwszym półroczu 1889 za sumę 62.000 zł. m. k., czyli razem należy wylosować za 122.000 zł. m. k. to jest za 128.100 zł. w. a., które to obligacje wylosowane przypadają do wypłaty w ciągu 1889 r. Komisya więc budżetowa powołując się na powody przytoczone przy tej samej pozycji wydatków funduszu indem. wschod. gal., wnosi, zgodnie z propozycją rządową:

2. Spłata kapitału przez losowanie obligacyj	128.100 zł.
--	-------------

Co do 3ej pozycji. Obecnie w październiku 1888 r. jest obligacyj indemnizacyjnych krakowskich niewylosowanych za 1,080.166 zł. 50 ct., a na wypłatę 5% renty od tej sumy t. j. na wypłatę kuponów zapadających w 1889 roku od obligacyj jeszcze niewylosowanych potrzeba 54.008 zł. w. a. Z powodów wymienionych wyżej, suma ta wystarczy na zapłatę za kupony zapadłe w roku budżetowym i przedłożone w tymże roku do wypłaty oraz za kupony zapadłe w pięciu latach poprzednich a przedłożone do wypłaty w roku budżetowym. Przeto komisya wnosi:

3. Renty dla uprawnionych	54.008 zł.
-------------------------------------	------------

Co do dwóch następnych pozycji, komisya, zgodnie z projektem rządowym a na podstawie prawdopodobnej potrzeby, wnosi:

4. Zaliczki zwrotne	50 zł.
5. Wydatki rozmaite	50 "

Przeto ogół wydatków funduszu indemnizacyjnego krakowskiego w 1889 roku, obrachowany w powyższych pięciu pozycjach, wynosi 182.783 zł. mniej tylko o 76 zł. niż je obliczono w rządowym projekcie budżetu.

Dochody funduszu indemnizacyjnego krakowskiego, nie pobierającego żadnego zasiłku z skarbu państwa, obliczył rząd w projekcie budżetu na rok 1889 jak następuje:

I. Od obowiązanych.

1. Wpłata kapitałów	— zł.
2. Wpłata rent	— "
3. Odsetki za zwłokę i inne dochody	374 "

II. Dochody własne.

4. Odsetki od obligacyj będących własnością funduszu	7,900 zł.
--	-----------

5. Dochód ze sprzedaży części obligacyj będących własnością funduszu	35.000 zł.
6. Dochód z wylosowania obligacyj indemnizacyjnych własnych	1.100 „
7. Z gotówki leżącej w zapasie kasowym	12.694 „

III. Dochód ze zwrotu zaliczek.

8. Zaliczki zwrócone	35 zł.
--------------------------------	--------

IV. Od kraju.

9. Dodatek indemnizacyjny do podatków	125.756 zł.
---	-------------

Ogół dochodów 182.859 zł.

Rząd więc obliczył dochody funduszu indemn. krak. w 1889 r. mniej o 1.966 zł. niż wynosił ogół dochodów uchwalonych na rok 1888, a mniej o 7.550 zł. niż wynosiły rzeczywiście dochody funduszu w 1887 roku.

Komisya zgadzając się, aby nie wstawić żadnej liczby w dwóch pierwszych pozycjach, w których wraz z rządem nie przewiduje żadnego dochodu, obrachowuje na podstawie przecięciowego dochodu z trzech lat ostatnich, dochód w 3ciej pozycji na sumę 374 zł., i wnosi:

3. Odsetki za zwłokę i inne dochody	374 zł.
---	---------

W 4tej pozycji zważywszy, że fundusz krakowski posiada obligacyj indemnizacyjnych za sumę 158.014 zł., od których kupony zapaść mające w 1889 roku wynoszą 7.900 zł., zamieszcza w tej pozycji sumę wymienioną a to z powodów wyłuszczonej przy tejże samej pozycji dochodów funduszu wschod. gal., i wnosi:

4. Odsetki od obligacyj indemnizacyjnych będących własnością funduszu	7.900 zł.
---	-----------

Co do 5tej pozycji. Jako dochód z sprzedaży części obligacyj będących własnością funduszu, rząd zaprojektował wstawić w tej pozycji 35.000 zł. Komisya budżetowa zważywszy, że fundusz indemn. krak. posiada w majątku swoim obligacyj za 158.014 zł.; zważywszy dalej, że nie ma żadnej potrzeby zbierania w tym funduszu wielkiego kapitału z dochodów bieżących, owszem, że należy część tego kapitału użyć dla pokrycia wydatków bieżących aby nie powiększać ciężaru obciążającego podatkujących; — zgadza się z propozycją rządową i wnosi:

5. Dochód ze sprzedaży części obligacyj będących własnością funduszu	35.000 zł.
--	------------

W 6tej pozycji komisya zgodnie z rządowym projektem wnosi:

6. Dochód z wylosowania obligacyj indemnizacyjnych	1.100 zł.
--	-----------

W 7mej pozycji dochodu na rok 1889 rząd zaprojektował odpowiednio uchwałąm Sejmu w poprzednich latach, powziętym na wniosek naszej komisji, wstawić 12.694 zł. wzięte z zapasu gotówki, którą posiada ten fundusz w swojej kasie. Komisya budżetowa zważywszy: iż zapas kasowy funduszu indemn. krak. wynosił z początkiem kwietnia 1887 roku 42.582 zł., że dotychczas zapewne się nie zmniejszył, ale może nawet zwiększył, chociaż Sejm z tych samych powodów, które dzisiaj przytacza komisya, uchwalił wziąć z niego 14.397 zł. i użyć dla pokrycia wydatków w 1888 r.; zważywszy dalej, że ten zapas kasowy nie przynosi procentu, dopóki rząd nie zastosuje się do uchwały powziętej przez Sejm w styczniu r. b. a ponawianej teraz; — wnosi:

7. Z gotówki w zapasie kasowym	12.694 zł.
--	------------

W pozycji 8ej jako dochód ze zwróconych zaliczek komisya zgodnie z rządem wnosi:

8. Ze zwrotu zaliczek danych w latach poprzednich	35 zł.
---	--------

Co do 9tej pozycji t. j. co do dochodu z dodatku indemnizacyjnego do podatków, rząd proponuje, aby dodatek ten pobierać w Krakowskiem w 1889 roku w tej samej wysokości jak Sejm uchwalił na r. b. to jest w wysokości 16 centów do każdego złotego całej należności podatków bezpośrednich; zaś na podstawie podatków rozpisanych na rok 1887 obliczył rząd, iż dodatek w takiej wysokości pobierany przyniesie dochodu 125.756 zł. Komisya budżetowa mając

w poprzednich latach przed układaniem budżetu przedłożone zamknięcie rachunków indemnizacyjnych, sięgające na dwa lata przed rokiem na który uchwalala budżet, wiedziała jaki dochód przyniósł dodatek indem. pobierany w dotychczasowej wysokości, mogła więc łatwiej obliczyć, czy zniżywszy wysokość dodatku, dochód z niego będzie dostateczny dla pokrycia wszystkich wydatków funduszu indemnizacyjnego i dla tego zaproponowała w 1886 r. zniżyć go na 1887 z 21 centów na 19 centów, a na 1888 z 19 centów na 16 centów. Lecz obecnie nie ma jeszcze zamknięcia rachunków za rok 1887 i nie wie komisya jaki dochód przyniósł rzeczywiście ów zniżony dodatek indem. w 1887 i 1888 r. Z tych powodów komisya musi się zgodzić, aby pobierano w Krakowskiem w 1889 roku dodatek indem. taki sam jak w roku 1888, i dochód z dodatku indem. pobieranego w tej wysokości, oblicza na podstawie podatków rozpisanych na 1887 r.; przeto wnosi:

9. *Dodatek indemnizacyjny do podatków* 125.756 zł.

mniej o 26.244 zł. niż uchwalono na r. b. zaś mniej o 37.338 zł. niż przyniósł rzeczywiście dochodu dodatek indem. w 1887 r. pobierany w wysokości 19 ct. do każdego złotego płaconego w podatkach bezpośrednich.

Ogół więc dochodów funduszu indem. krak. wynosiłby w 1889 roku **182.859 zł.** i byłby większy o 76 zł. od ogółu wydatków preliminarowanych wyżej na ów rok.

Komisya budżetowa przedstawwszy Wys. Sejmowi do przyjęcia według jej powyższych wniosków, budżet wydatków i dochodów funduszu indem. krakowskiego na rok 1889, wnosi następującą

uchwałę finansową:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Na pokrycie wydatków funduszu indemnizacyjnego krakowskiego w 1889 roku, Sejm ustanawia w Krakowskiem dodatek do wszystkich podatków bezpośrednich po 16 centów do każdego złotego całej należności podatków bezpośrednich.

We Lwowie dnia 5 października 1888.

Przewodniczący:
Artur Potocki.

Sprawozdawca:
Leon Chrzanowski.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.